

JÄRVAKANDI KAJA

Nr 2 2003

Rapla

VEEBRUAR 6 LEHEKÜLGE

raamatukogu Järvakandi Tallinna mnt. 17, tel. 77432

VOLIKOGUS JA VALLAVALITSUSES Eelarve arutelu lükkus edasi

Volikogu järjekordne istung toimus seekord 27. veebruaril. Esimese päevakorrapunktina oli kavas **rahvakohtunike kandidaatide esitamine**. Volikogu otsustas Järvakandi valla poolt rahvakohtunike kandidaatideks esitada, Tiia Hansari, Asta Jõgi, Ants Barlo ja Enno Alliksaare.

Lähtudes Vabariigi Valitsuse 04.02.2003.a määrusest nr 37 „Munitsipaalkoolide õpetajate ametijärgude palga alammäära kehtestamine“ ning „Põhikooli ja gümnaasiumiseadusest“ otsustas volikogu **kinnitada Järvakandi Gümnaasiumi pedagoogide töötasustamise alused 2003.aastaks**, kehtestades Järvakandi Gümnaasiumis järgmised palgamäärad: direktor - 8830 krooni, direktori asetäitja õppe- ja kasvatustöö alal - 7870 krooni, õpetaja-metoodik 7870 krooni, vanemõpetaja - 6490 krooni, õpetaja - 5710 krooni, nooremõpetaja - 5350 krooni. Kehtestati ka palgaastmete rakendamise ja lisatasude määramise ning maksmise kordkord.

Vallavolikogu päevakorras oli ka küsimus **lastevanemate osalustasu määra kinnitamine lasteaias „Pesamuna“**. Võttes aluseks koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 lõiked 3 ja 4 ning

läheldes lasteaias hoolekogu seisukohtadest ja juhataja selgitustest, kinnitas volikogu (6 poolt, 2 erapooletut ja 2 vastuhäält) lasteaias „Pesamuna“ lastevanemate osalustasuks lasteaias kulude katmisel 100 krooni kuus, millest arvestatakse õppemängukuludeks 50 krooni ja muudeks kuludeks 50 krooni. Osalustasu makstakse kalendrikuu eest, arvestamata puudunud päevi.

Päevakorrapunkti **“Vallale kuuluva vara võõrandamine”** sisuks oli varemgi volikogus kõne all olnud Tehaste 8 asuva aiandi müügiga seonduv. Et varasem aiandi vallasvarana müümise katse ebaõnnestus, otsustati seekord objekt müüa tervikvarana. Kinnistu alghinnaks määrati 30 000 krooni.

Keskseima punktina istungi päevakorras olnud **“Järvakandi valla 2003.aasta eelarve projekt – I lugemine”** jäi aga kõnealusel istungil sisuliselt ära, sest volikogu otsustas 5 poolt, 3 erapooletu ja 1 vastuhäälega toetada opositsioonilise Rahvaliidu fraktsiooni liikme Eerik Salumäe ettepanekut saada eelarveprojekti materjalid vallavalitsusele tagasi: E.Salumäe põhjendas ettepanekut materjalide puuduliku ettevalmistamisega

Opositsioon on alustanud lausrünnakut vallavanema vastu

Järvakandi Vallavolikogus fraktsiooni moodustanud neli Rahvaliidu nimekirjas volikogusse pääsenut on asunud ellu viima aktiivset surveavaldamiskampaaniat vallavanem Peeter Kustmannile. Kuuldavasti on selle osaks nii erinevad kaebused politseistruktuuridele (kahtlused mitteleaalsete rahaliste vahendite kasutamise kohta; süüdistused kilevarguse korraldamises, valla heakorratehnika varguse uurimise takistamises jne) kui ka pidevad arupärimised.

Nii esitati 30.jaanuaril toimunud volikogu istungil vallavanemale volikogu saadikute Enno Alliksaare ja Mart Järviku poolt kirjalik arupärimine, kus muu hulgas nõuti selgitusi selle kohta, miks ei külastanud president oma Raplamaa visiidi käigus Järvakandit; miks ei ole vallavalitsus taotlenud Rapla maavanema poolt ideena välja pakutud „VIA Baltica“ rohelise variandi kulgemist läbi Järvakandi (ideekavandis oli pakutud Kohila – Rapla – Türi suund); miks ei ole OÜ Asto Aiand „Nädalises“ avaldatud maksuvõlgnike nimekirjas, kuigi selle omanik P.Kustmann on riigile võlgu; kas ja mis alustel saab vallavanem ka abivallavanema kohustuste täitmise eest lisatasu; kas öisest pimendamisrežiimist saadav ~60000 kroonine kokkuhoid kaalub üles pimedas sooritatud kuritööde kahju; mille alusel valiti välja vallalt jõulutoetust saanud pensionärid. Avaldati ka kahtlust P.Kustmanni hariduse osas ning nõuti näha vastavaid dokumente.

Selgitades „Järvakandi Kajale“ kujunenud olukorda, rääkis vallavanem, et talle esitatud süüdistused on alusetud, ega ole leidnud kinnitust ka politsei poolt. Nii on seoses kuriteokoosseisu puudumisega politsei lõpetanud AS Järvakandi Klaas ruumest 2000.aastal toimunud kilerulli kadumisega seotud kriminaalmenetluse. Asjaosalistele Rapla Politseiprefektuuri poolt saadetud kriminaalasja nr.03270000079 lõpetamise määrusest selgub, et tollasele abivallavanemale P.Kustmannile pakuti müüa kilet, mille viimane ka ostis. Samas nähtub määrusest, et tegu oli tootmises kasutamiskõlbmatu kilega, mida jagati AS Järvakandi Klaas töötajatele tasuta.

Muu hulgas selgus P.Kustmanni jutust, et presidendi visiidi korraldas presidendi kantselei kooskõlas maavanemaga selleks Järvakandi vallalt nõu küsimata; et „VIA Baltika“ roheline variant on esialgu vaid idee, mille autoriteks on Rapla ja Paide maavalitsused – siit ka loogiline põhjendus, miks soovitakse trassi kulgemist läbi Türi, mitte läbi Järvakandi; et võla maksmine toimub maksuametiga kooskõlastatud maksegraafiku alusel, kuid miks „Nädaline“ sellest ei kirjuta, peaks uurima nimetatud lehe toimetusest; et öösel kolmeks tunniks tänavavalgustuse väljalülitamine on pingelise eelarve tõttu sisuliselt möödapääsmatu; et jõulutoetuste maksmisel lähtuti samast korrast, millest möödunud aastalgi. Ka kinnitas P.Kustmann, et Tihemetsa Sovhoostehnikumi lõpetamist kinnitava diplomi koopiat on hoiul vallakantseleis alates 1997.aastast ning sellega tutvumiseks on võimalus olemas.

Kommenteerides oma fraktsiooni käitumistaktikat, on nii Enno Alliksaar kui ka Eerik Salumäe öelnud, et selliste sammude ainuke eesmärk on tekitada olukord, kus praeguse vallavanema loobumine oma ametikohast on möödapääsmatu. E.Alliksaar on ka mõista andnud, et eesmärgi saavutamiseks ei ole halb ka teatav tõeväänamine ja faktide esitamine teinekord mitte päris õiges kontekstis.

(jätk lk 2)

Opositsioon on alustanud lausrünnakut vallavanema vastu *(algus lk 1)*

Selle kinnituseks olgu siinkohal ära toodud MTÜ Järvakandi Arendusseltsi häälekandja JÄRVAKANDI avaloos esitatud anonüümse autori väide, millest jääb mulje, nagu poleks tänasele opositsioonile tehtud ettepanekut juhtida mõnd volikogu komisjoni. Muu hulgas olen isiklikult osalenud vähemalt kolmel arupidamisel (valimisjärgsel perioodil tehti mitu kahjuks tulemusteta katset rakendada valda üheskoos juhtima ja arendama nii Keskerakonna kui ka Rahvaliidu nimekirjas kandideerinud, ebaõnnestumise põhjuseks mõlema poole äärmiselt jäigad seisukohad ja nõudmised – nii üks kui teine nägi kompromissina vaid läbirääkimispartneri taganemist!), kus pakuti rahvaliitlastele (aluseks võttes nende varasemat töökogemust ja märkimisväärset pühendumist) haldus- ja arengukomisjoni esimehe kohta (olen vastavasisulise - tõsi, suulise - ettepanekuga esinenud ka ise). Lisaks on rahvaliidu fraktsiooni kuuluvad saadikud keeldunud kategooriliselt ka igasugusest komisjonide töös osalemisest.

Järelepärimiste esitamiseta ei kulgenud ka volikogu veebruarikuine istung. Mart Järviku küsimused vallavanemale olid seotud eelkõige kavandatava tuletõrjedepoo ehituse ja perearstiruumidega seonduvaga.

Enno Alliksaare poolt Järvakandi Vallavalitsusele suunatud arupärimine oli seekord aga „Järvakandi Kaja“ kohta. Olgugi, et E.Alliksaare küsimused on suunatud ilmselt vallavanemale, pean siinkohal siiski kohaseks vastata või kommenteerida neid, mis puudutavad konkreetset lehes avaldatut või selle toimetamist.

Et Enno Alliksaar on Järvakandi Kaja jaanuarinumbri lugemist vägagi tõsiselt võtnud, näitab süüdistus, nagu ei oleks „Järvakandi Kaja“ puhul tegemist vallalehega, vaid *vallavanem Peeter Kustmanni ihulehega. Lehenumbrit läbib 17 korral motiiv vallavanem Peeter Kustmann või lihtsalt vallavanem „näeb, loodab, on veendunud“ jne. Kas tegu on vallavanema või hiromant Pastelliga?* (tsitaat E.Alliksaare järelepärimisest).

Ka heidab E.Alliksaar ette mõningate lehelugude („Perearstiruumid said uue näo“, „Järvakandi tuletõrjekomando vaevleb rahapuduses“) puhul autori nime puudumist, soovides seda teada saada, samuti viitab ta maavanem Kalle Talviste valimisreklaami eksitavale iseloomule: *Tegelikult on maavanem ja rahandusminister H.Õunapuu hakanud näitama huvi Järvakandi valla käekäigu vastu alles alates 2002.a suvest, kui oli vaja toetada kohalikke keskerakondlasi. Riigikogu valimiste järel võib prognoosida huvi vaibumist* (E.Alliksaar).

Minu arvates on täiesti lapsik (leebelt väljendudes) väide, et kõnealuse lehenumbri puhul on tegemist *vallavanem Peeter Kustmanni ihulehega*. Usaldades Enno Alliksaare arvutamisoskust (P.Kustmanni mainimine 17 korral), pean vajalikuks selgitada, et vallavanema korduv nimetamine kirjutistes oli tingitud vajadusest näidata lugejale lehelugudes avaldatud väidete või seisukohtade allikat. Ning kui vaadata lugude temaatikat, siis peaks olema mõistetav, et näiteks perearstiruumide remonti kommenteerib ametiisik, kes väidetavalt selle korraldamisega otseselt seotud oli. Samuti peaks vallavanem olema kursis ka valla teiste erinevate probleemide ja arengutega, seega võimeline erinevaid olukordi ja perspektiive selgitama. Järelikult on loogiline, et tema isikut seoses erinevate kommentaaridega mainitakse. Esitatud andmete õigsuse eest aga vastutab need esitanud ametiisik.

Mis puutub teatavate lehelugude autorlusse, siis on aastate jooksul vallalehes kujunenud tava (võib-olla tõesti kriitikat vääriv), mille kohaselt n.õ toimetuse lugude puhul, milles puudub loo kirjapanija seisukoht ja kus on andmete või väidete avaldamisel viidatud asjaomastele isikutele, on loo autor markeerimata (hämmastav, et see ei ole E.Alliksaarele varem silma torganud). Siinkohal olgu märkitud, et selliste autori nimeta lugude n.õ tehniliseks koostajaks on allakirjutanu.

Mis puutub maavanema valimisreklaami, siis jääb selle sisuline paikapidavus autori südametunnistusele. Tegu oli tasulise valimisreklaamiga.

Jaanus Randla

Järvakandi Kaja toimetaja

P.S Kuigi püüdsin antud lugu kirjutades säilitada maksimaalset objektiivsust ja erapooletust, ei õnnestunud see võib-olla E.Alliksaare poolt esitatud teatud süüdistuste (minu arvates karjuvalt absurdsete) puhul. Lisaks väärivad avalikustamist järelepärimise autori ilmselge silmakirjalikkus - eraviisilised kinnitused selle kohta, et üldjuhul ei huvitagi küsijat (loe: süüdistajat) vastuse saamine (tihti on vastused küsijal juba küsideski teada, näiteks küsimus lugude autorlusest), vaid tekkiv intriig.

Samuti tahaksin siinkohal võimalike järgnevate süüdistuste ennetamiseks kinnitada, et ma ei ole Keskerakonna poolt ära ostetud ega kuulu nimetatud parteisse ja ka mitte selle toetajate ringi (sellesisulisi süüdistusi on praeguse vallavalitsuse oponentide poolt varem esitatud). Ja kindlasti ei mängi minu seisukohtade tekkimisel mingisugustki rolli sugulusside praeguse vallavanemaga (olin vallavanema valimise ajal ja olen praegugi seisukohal, et vallajuhi koht tulnuks täita avaliku konkursi teel, mitte volikogu enamuse jõupositsioonilt lähtudes).

Lõpetuseks soovin lugejate ees vabandada kirjutises võib-olla kohati veidi esiletükkiva emotsionaalsuse ja võimaliku subjektiivsuse pärast.

Jaanus Randla

Repliik

1. Politsei lõpetas uurimistoimingu P.Kustmanni suhtes 13.03.2003.a peale aktsiaseltsist aiandisse rännanud kile väärtusetuks tunnistamist AS Järvakandi Klaas poolt.
2. Arupärimised ja infonõuded on seni põhilised teabeallikad vallavanema ja vallavalitsuse tegemiste kohta.
3. On tehtud ettepanek* vallalehe juurde vähemalt 3-liikmelise toimetuse moodustamiseks (Jaanus Randla, Keskerakonna ja Rahvaliidu esindaja).
4. Täna „Järvakandi Kaja“ on suuresti Jaanus Randla visioon Järvakandis toimuvast.

*3. punktis nimetatud ettepanek on tehtud nn kuluaarivestluses ja mitteametlikult

Enno Alliksaar

Küsimused vallavanem Peeter Kustmannile seoses „Järvakandi Kajas“ ilmunuga

Miks väidab P. Kustmann artiklis „Perearsti ruumid said uue näo“ (vt JK 1/2003), et perearsti ruumide remondi ehitusleping on puudulik, sest osa möödapääsmatuid töid on jäetud planeerimata?

Tervisekaitse ettekirjutises nõuti perearsti ruumide kapremonti. Ruumid tulid vastavusse viia tänapäeva nõuetega. Hooldekodu valvetoas nõuti vaid sanremonti, värskendamist. Sellest oli meil ka Peetriga mitmel korral juttu, et need tööd tehakse samaaegselt muude esimese korruse remonditöödega, kuna köögiploki remont oli samuti möödapääsmatu. Nende tööde kohta aga tuli juba sõlmida uus leping.

(jätk lk 3)

Soojahinna võimaliku tõusu tingib üldine kallinemine ja investeerimisvajadus

Viimastel aastatel on olukord energia tootmises ja kasutamises muutunud pingeliseks kogu Eestis. Kütuse ja elektrienergia hinnad üha kasvavad, nii tootjal kui ka tarbijal on vaja mõelda, kuidas kallist soojusenergiat paremini ära kasutada.

Käesoleva kirjutise põhjuseks on OÜ Järvakandi Soojus nõukogu 28.jaanuaril 2003 tehtud otsus selgitada kaugkütte toasooja tarbivatele järvakandilastele, miks on soojusenergia kallis ja miks on selle hinda vaja veelgi tõsta.

Praegu müüb Järvakandi Soojus soojusenergiat hinnaga 377 EEK/MWh, millele lisandub Eesti valitsuse kehtestatud käibemaks. Selline müügihind kehtib meil juba 20.veebruarist 1996, seega 7 aastat.

Kui võrrelda eeltoodud müügihinda teiste meie maakonna soojustootjate poolt kehtestatud, siis näeme, et Järvakandis on konkurentsituatsioon madalaim hind. Lisaks Järvakandile on maagaasi küttel maakonnas veel Kohila katlamaja. Sealne soojusenergia müügihind on 445 EEK/MWh. Teiste maakonna soojatootjate müügihind jäävad pisut alla 500 EEK/MWh või õrgemale (andmed soojusenergia hindade kohta maakonnas on avaldatud ka ajalehes „Nädaline“).

Olukorra ilmestamiseks olgu alljärgnevalt esitatud ka soojusenergia müügihindade ülevaade riigi seisuga oktoober 2002: IRU Elektri jaam AS – 211 EEK/MWh, Narva Soojusvõrk AS – 235 EEK/MWh, Tootsi Turvas – 258 EEK/MWh, Tartu Energia AS – 359 EEK/MWh, Kohtla Järve Soojus AS – 365 EEK/MWh, Kiviõli Soojus AS – 368 EEK/MWh, Põlva Jõujaam – 363 EEK/MWh, Järvakandi Soojus OÜ – 377 EEK/MWh, Rakvere Soojus AS – 399 EEK/MWh, Kuressaare Soojus AS – 399 EEK/MWh, Jõgeva Soojus AS – 410 EEK/MWh, Viljandi Soojus AS – 415 EEK/MWh, Terme OÜ (Türi) – 404 EEK/MWh, Võru Soojus – 429 EEK/MWh, Haapsalu Soojus AS – 469 EEK/MWh (ulatuslikuma ülevaate võib soovija saada Järvakandi Soojusest).

OÜ Järvakandi Soojus on Järvakandi Vallavalitsusele esitanud taotluse soojusenergia müügihinna tõstmiseks 415 kroonini MWh kohta. Sellise taotluse üheks põhjuseks on kindlasti Järvakandi Soojuse poolt kasutatava maagaasi hinna tõus, mis alates 1996. aasta veebruarist on kasvanud 23%.

Soojusenergia müügihinnast peamise osa moodustabki kütuse hind. 2002. aastal jagunes OÜ Järvakandi Soojuses toodetud soojusenergia omahind järgmiselt: kütus – 54,7%, elekter – 3,5%, põhivara kulumine – 8,1%, palk ja sotsmaks – 6,7%,

üldkulud (sisaldab ka NUTEK-i tagasimakse reservi) – 23,7%, muud kulud – 3,3%.

Võrreldes aastaga 2001, tõstis maagaasi hind soojusenergia müügihinna ühikule 1MWh 28,7 krooni. 2002. aasta väljastatud soojusenergia omahinnaks kujunes 376 EEK/MWh, s.o praegune müügihind. Seni suutsime sellist hinnataset säilitada, vaatamata kütuse hinna märgatavale tõusule. Paraku tuleb edasise tootmistegevuse jätkamiseks soojusenergia müügihinna siiski tõsta. Meie poolt pakutav 415 EEK/MWh võiks seejärel mõne aasta vältel muutumatuna püsida.

Kui kõrvalseisjale võib paista, et OÜ Järvakandi Soojus elab hästi, siis tegelikult ei ole see päris nii. Seni kasutatud rahalised vahendid tekkisid peamiselt varade müügist (vana katel) ja on lõppemas. N.ö ots-otsaga tulime kokku veel ka 2002.aastal. Samas vajame aga vahendeid investeeringuteks.

OÜ Järvakandi Soojus poolt OÜ-le Tulihein antud laen teenib kasumit, sest ka deponeeritud pangaintressid oluks väiksemad. Seega ei ole kõnealune laen kuidagi seotud tootmistulemuste ja vajadusega tõsta soojusenergia müügihinna.

Kuuldavasti pole kõigile asjast huvitunud järvakandilastele olnud lõpuni selged ka suvise sooja vee maksumuse arvutamise alused. Nende kohta tuleks siiski küsida elamu haldajatelt - s.o korteriühistu juhtidelt või OÜ Järvakandi Kommunaal ametnikelt. OÜ Järvakandi Soojus müüb seni aastaringselt soojusenergiat hinnaga 377 EEK/MWh, majaanike poolt kasutatud soojusenergia hulka näitab aga maja sisestusel asuv soojusarvesti, selle eest makstava tasu jagamine majaanike vahel ei sõltu Järvakandi Soojusest.

Kindlasti ei sõltu soojusenergia müügihind sellest, et suveperioodil, kui keskkütte kasutamine on sisuliselt olematu (seega ei saada ka tasu toodetava energia eest), ületab Järvakandi Soojuse poolt toodetava soojusenergia omahind kohati 1000 EEK/MWh. See kaetakse ettevõtte varem teenitud kasumi arvelt. Et kulutusi energia tootmiseks ja müügiks tehtavaid kulusi vähendada, tuleb veelgi efektiivsemaks muuta tootmist ja vähendada trassikadusid. Selle nimel on pidevalt pingutatud ja tehakse seda ka edaspidi. Nii investeeriti näiteks 2002. aastal tootmisesse ~350.000 krooni. Ka edaspidi jääb tootmiskulude vähendamisel peamine rõhk soojatrasside renoveerimisele.

Leho Lindmaa

OÜ Järvakandi Soojus juhataja

Küsimused vallavanem Peeter Kustmannile seoses “Järvakandi Kajas” ilmunuga (alg lk 2)

Perearsti ruumide remont sai tehtud küll igati soodsalt ja odavalt, lõplik summa 220 000 krooni. Peeter Kustmanni poolt pakutud ehitaja OÜ Krive ehitus pakkus nende tööde hinnaks 380 000 krooni, kusjuures selle hinna sisse ei mahtunud ventilatsiooni maksumus. Koos ventilatsiooniga oleks kogu maksumus tõusnud üle 400 000.- krooni. OÜ Krive poolt remonditud raamatukogus jäeti ventilatsioon paigaldamata ja tulemust teavad kõik raamatukogu külastajad, kes suvel kuumade ilmadega pidid seal õhupuuduses vaevlema, rääkimata selliste tingimuste kahjulikust mõjust kogule. Selle objekti puhul tuleks rääkida puudulikust lepingust ja planeerimata tööd. Peeter oli otseselt vastutav nende tööde eest.

Ja veel. Miks on järjekordselt artikli tekstis laenusumma vale?

Kust on pärit jutt (artikkel “Järvakandi valla tuletõrje vaevleb rahapuuduses”) ja kas on olemas mingi otsus Järvakandi tugikomando üleviimisest Kehtnasse?

Kui ei ole sellist otsust, kas siis on tegemist valega või on see lihtsalt valimiskampaaniaga Kalle Talviste kasuks? Lisan, et siseminister Tarmo Looduse poolt tehti otsus Järvakandi uue tuletõrjedepoo ehitamiseks aastal 2004 ja kontrollitud andmetel seda muudetud ei ole. Depoo pidi tulema ehitamisele tüüpprojekti alusel, Tapa linna depoo koopiana. Siit järgmine küsimus: mida vallavanem veel projekteerima hakkab, kui projekt on olemas? Kas selline tegevus ei ole lihtsalt raiskamine?

Minu arvamus: vallavanem ehib end võraste sulgedega. Arvan seda, sest meil on temaga nii hooldekodu kui ka päästekomando teemadel põhjalikult juttu olnud ja selliste valedede väidetega esinedes püüab Peeter vaid endale kui “tegijale” tähelepanu tõmmata. Viimases “Järvakandi Kajas” on mitmed asjad pea peale pööratud ja ei vasta tõele, selleks ka see arupärimine P. Kustmannile.

Mart Järvik

Head kaasmaalased!

“Eesti rahvas ei ole aastasadade jooksul kaotanud tungi iseseisvuse järele. Põlvest põlve on temas kestnud salajane lootus, et hoolimata pimedast orja ööst ja võeraste rahwaste vägiwalla walitsusest, weel kord Eestis aeg tuleb, mis “kõik peerud kahel otsal lausa lööwad lõkendama” ja et kord Kalew koju jõuab oma lastel õnne tooma. NÜÜD ON SEE AEG KÄES.” alanud Saksa keisririigi okupatsiooni tingimusi kuulutas välja iseseisva demokraatliku Eesti

Nii algab Juhan Kukk’e 1918.a. jaanuaris koostatud Manifest Eestimaa rahvastele, millega Eesti Maapäeva Vanemate Nõukogu kaksikvõimu ja alanud Saksa keisririigi okupatsiooni tingimustes kuulutas välja iseseisva demokraatliku Eesti Vabariigi. Manifest loeti ette 23. veebruari õhtul Pärnus teatris “Endla” ja järgmisel päeval, 24. veebruaril, Tallinnas. Tänavu möödub sellest pühast hetkest kaheksakümmend viis aastat.

Millistes oludes meie omariiklus sündis? 1917. aasta veebruaris toimus tsaaririigis revolutsioon, mis kukutas Venemaal monarhia, ja oktoobris haarasid võimu enamlased. Märtsi lõpus oli Petrogradis neljakümnetuhande osavõtjaga eestlaste hiigelmeeleavaldus ja hirmunud Ajutine Valitsus andis 12. aprillil 1917.a. Eestile omavalitsuse. Ühendati Eestimaa ja Liivimaa kubermangud ning esmakordselt ajaloos asus rahva etteotsa valitud Eesti Maapäev, mille täitevorganit, Maavalitsust, juhtis Konstantin Päts. Suvel loodi oma rahvusväeosa - Eesti diviis, mille ülemaks sai Johan Laidoner. Oktoobripöörde mõjul haarasid enamlased novembris võimu ka Eestis. Maapäev aeti laiali ja see läks põranda alla. 1918. aasta algul otsustas Maapäeva vanematekogu neis oludes moodustada erakordsete võimupiiridega Päästekomitee. Enamlaste taganemisel veebruari keskel ja enne Saksa vägede sissetungi, otsustatigi Eesti Vabariik välja kuulutada. Seda rõõmu jätkus vaid mõõdetud päevadeks, sest okupatsioonivõimud ei arvanud meie vabariigist midagi. Faktiliselt tunnistas meie omariiklust 1918. aasta mais Inglismaa, seejärel Prantsusmaa ja Itaalia. Võõra võimu all möödusid suvi ja sügis. Saksamaal algas revolutsioon ja ta alistus sõjatandril. Tallinnas alustas uuesti tööd Eesti Ajutine Valitsus, kellele Saksa võimud andsid kogu valitsemise ametlikult üle 19.novembril 1918.a. Aga juba sama kuu lõpul alustas Venemaale pagened enamlik võim punaarmee kaasabil sissetungi Eestisse. Algas Vabadussõda, mille pöördepunkt oli 1919.a. jaanuaris ja juba veebruaris olid vaenuväed Eesti maa-alalt välja aetud. Sõda kestis veel aasta ja alles 2. veebruaril 1920.a. Nõukogude Venemaaga sõlmitud Tartu rahuleping andis eesti rahvale võimaluse hakata ellu viima iseseisvusmanifesti sõnumit:

“ Eesti! Sa seisad lootusrikka tulewiku lähel, kus sa wabalt ja iseseiswalt oma saatust määrata ja juhtida wõid! Asu ehitama oma kodu, kus kord ja õigus walitseks, et olla wääriliseks liikmeks kultura=rahwaste peres! Kõik kodumaa pojad ja tütreid, ühinege kui üks mees kodumaa ehitamise pühast tööst! Meie esiwanemate weri ja higi, mis selle maa eest walatud, nõuab seda, meie järeltulewad põlwed kohustawad meid selleks.”

Me peaks endilt täna küsima – kuidas suutis üks väike rahvas sellisel segasel ja heitlikul ajal panna maksma oma tahte saada iseseisvaks, võita sõjas suuremaid ning rajada oma riik. Iga hetk oleksime suurte surmatapluses võinud olla olematusse jahvatatud. Vastus on: Meil olid Usk, Kogemus ja Varud.

Eesti rahvas sai kaheksakümmend viis aastat tagasi ajaloosegadustes oma riigi just seepärast, et ligi sada aastat enne oli toimunud rahva vaimne ja usuline ärkamine, mis rajas endale teed läbi vennastekoguduste liikumise ja ka toe otsimises õigeusust. Just usu vagadus viib südamest uhkuse ja lubab väärtustada seda, mis pole kaduv vaid igavikuline. Siis näeb rahvas, et maa, milles on ta isade hauad, on Püha. See on Isamaa ja et seda peab hoidma ka tulevastele põlvedele ning siis on ka meie ja rahva tänasel olemisel väärtus. Siis on rahva elul mõte.

Eesti Vabariik sai võimalikuks, sest oldi üle poole sajandi harjutatud ühistegemist nii majandus- kui kultuuriseltsides. Just seepärast suudeti väga lühikese ajaga korraldada vastupanu punaarmeele, luua vajalikud juhtimisasutused ja tagada nende tegevus. Rahva elujõud on tema ise olemises, mis pole midagi muud, kui ühistegevus.

Kui Eesti Vabariik loodi, elas kaks kolmandikku rahvast maal ja maa oli täis talusid. Sealt tulid ka need varud, mille abil suudeti vastu pidada ilmasõjast ja segastest aegadest niigi kurnatud maal.

Meie esimest vaba riiki ei olnud rohkem kui kaks aastakümnet. Uue hoo võttis suurte rahvaste vaheline kisklemine ja see muserdas ning mattis enda alla mitmed väikerahvad. Ka Eestimaa langes kaheks inimpõlveks jälle idanaabri võimu alla.

Kas oli meie rahval selles olukorras ainult puhtalt kannataja osa või oluks ka ise võimalik midagi ära teha? See pole pelgalt tagantjärele targutamiseks küsitud. Juba kümme aastat enne omariikluse kaotamist hoiatasid mitmed prohvetid tulevase häda eest ja kutsusid rahvast ja juhte meelesparandusele. Nende sõnumi ees jäi aga oma vägitegudest uhkeks läinud rahvas kurdiks. Mitte nii nagu hõimurahvas põhjapool, kes ehitas ohu eest idasse kaitseliine ning kutsus rahvast palvele. Ja nende omariiklus säilis.

Ka Nõukogude impeeriumi lagunemises võimalikuks saanud Eesti Vabariigi taassünnile eelnes ärkamine, me nõudsimise Isemajandavat Eestit ja laulsime endid veretult vabaks. Aga siis tormasime ummisjalu nautima lääne tarbimisühiskonna hüvesid, millest olime aastakümneid põhjanaabrite TV-d jälgides unistanud. Süllekukkunud vabadus ei tulnud Kodu-Antilla katoogide alt enam meeldegi. Isamaa ununes. Peremeheks olemise asemel asusime seda hetke heaolu nimel müüma. Võtsime ainult vabaduse, selle tagamise aga jätsime teistele – las tulevad investorid ja loovad õitsva majanduse, las asjamehed ja Euroopa korraldavad meie elu.

Täna, kaksteist aastat peale omariikluse taastamist, on meil kaks Eestit – edukas, hästi elav ja ainult endast hooliv esimene ning järjest vähem kellelegi vajalik Teine. See teine oleme enamuses meie ise.

Mida on täna meie vabadus väärt? Mis on meile püha või millesse on meil usku? Kas on meil ühistegemise valmidus ja oskus selleks? Mis on meil varuks, kui õnn peaks selja pöörama ja hädaajad tulema? Täna pole meil midagi, ei oma tööga teenitud kasumit ega algelisi toiduvarusidki. Kiire heaolu nimel oleme lasknud end väliskapitalil ja oma ametnikel lolliks teha ning pole mõtet kurta, et meid enam kuulda ei taheta! Kas ka täna segab uhkus nägemast, kui habras tegelikult on meie peaaegu olematu vabadus?

Head kaasmaalased! (alg lk 4)

Ja lõpuks väga valus tõdemus. Täna röövime oma isade maad. Seda ei tee üksnes rahvaasemikud Toompeal või keegi ametnikearmees, vaid ka meie ise müüme omi metsi ja maid võõramaalastele... Maad, mille vabaduse eest kaheksakümne viie aasta eest võitlesid meie vana-vanaisad ja vanaisad, mille säilimise eest andsid teise ilmasõja keerises oma elu meie vanaisad ja isad. Järjest enam jätame oma haiged vanemad hooldekodudesse surma ootama, hüljates oma juured ja kaotades rahvana olemise mõtte. Millise Eesti me siis jätame oma lastele, lastelastele?

Looja kinkis meile vabaduse ja me muutsime selle naudinguks..., millesse võime uppuda nagu "Estoniagi".

Kes ei teaks kunagist noorkotkaste rivilaulu "Jää vabaks.." Laulsime seda uue ärkamise ajal Heinz Valgu eeslaulmisel ja praegugi kahesalmisena. Puudu on kolmas salm, mis kõlab nii: *Oh Eesti pind sa püha / Mu väike kodumaa / Sind ikka kaitsta tahan / Ja sulle elada*

Kui Eestimaa, meie isade maa ei ole meile enam püha, siis milleks see meile? **Ja miks peab see Maa meid välja kannatama!?**

Sellised on minu mõtted täna, kui piduehteis Eesti tähistab omariikluse kaheksakümne viiendat aastapäeva.

Sügavas austuses oma esiisade elutöö vastu **Henn Heinsoo**

Kabeli-Mäel 22. veebruaril AD 2003

Tähistati Eesti Vabariigi 85. sünnipäeva

Järvakandis algasid vabariigi aastapäevapidustused 22.veebruaril vabaduskivi juures, kus mõtiskleti isamaast läbi sõna, luule ja laulu. Heisati riigilipp ja kivi juurde, kus seisid auvalves kaitseliitlased, asetati lillekimp. Samas esinesid Järvakandi segakoor ja kodutütred. Tervitusega astus üles volikogu esimees Donald Lunev. Klaasimuuseumi juhataja Henn Heinsoo päevakohane sõnavõtt pani kuulajad tõsiselt kaasa mõtlema kümne aasta jooksul saavutatutele.

Edasi jätkusid üritused rahvamajas. Pärast väikest teejoomist oli võimalus kuulata loengut „Euroopa Liidu plussidest ja miinustest“. Lektoriks oli Jaan Kurm Rapla Maavalitsuse euroinfokeskusest.

Õhtul toimus rahvapidu ansambli „Arest“ ja showtantsijate programmiga. Sellele eelnes vallavalitsuse pidulik vastuvõtt ja Rapla maakonna esinduskoori „Cantus“ kontsert.

Samas anti vallavalitsuse poolt üle ka tänukirjad Järvakandi aktiivsematele inimestele. Valla tunnustuse osaliseks said Henn Heinsoo, Toomas Kivilo, Elle Raudne, Rita Merekivi, Aili Rasmann, Erika Šefer, Sillen Sindonen, Ulve Tomson ja Maret Unga. Järvakandi Gümnaasiumi kunstiõpetaja Maret Unga on ka Raplamaa kõrgeima kultuuriautasu „Rapla Redel 2003“ omanik.

Asutustest pälvis tänukirja AS Järvakandi Klaas abi eest Järvakandi valla olme-, haridus- ja kultuurielu edendamisele kaasaaitamise eest.

Hans Äärma

Järvakandi valla kultuurinõunik

Küünlakuu ball 2003

Nagu juba mõnda aega Järvakandi Gümnaasiumile tavaks, toimus sellegi aasta veebruaris järjekordne „Küünlakuu ball“. Traditsiooniliselt oli ürituse organiseerimine pandud 11. klassi õlgadele. Neid abistas nõu ja jõuga õpetaja Malle Valdre.

Seekordse peo perenaiseks oli Annika Allikson ja peremeheks Raul Pika.

Aasta-aastalt on laienenud ballikülaliste ring – kui varem peeti seda üritust vaid koolilaste peoks, siis nüüd on üha enam esindatud ka vanem generatsioon. Seekordset balli tunnustas oma kohalviibimisega ka maavanem Kalle Talviste, kes esines ka lühikese sõnavõetuga.

Õhtu juhatas sisse balliperenaise ning –peremehe avavalss ansambel „pResident“ saatel. Silmailu ning liikumislusti pakkus tantsutrupi Decadance etteaste. Publikut veensid oma lauluoskusega Võhma noormehed ansamblist „A-6“ Õhtu naelaks oli balliüllatus, milleks seekord oli kaunite nabatantsijate etteaste.

Kõigil kohalviibijatel oli aeg – ajalt võimalus demonstreerida ka oma tantsuoskusi – parim tantsupaar oli auhinna vääriline.

Et seekordne ball toimus sõbrapäeval, oli igal Valentini oksjonilt võimalus oma Valentinale osta midagi kaunist ja meelepärast.

Õeldakse, et iga kaunis ja ilus asi saab kord otsa, nii lõppes ka „Küünlakuu ball 2003“ järgmise aasta õhtujuhtide Maile Anto ja Veiko Haabu väljakuulutamise ning lõpuvõitjatega.

Järvakandi Gümnaasium Eesti meister!

3.-4.jaanuaril Lähtel peetud traditsioonilisel Eesti õpetajate MV võrkpallis saavutas meie kooli võistkond teistkordse meistritiitli (eelmine 2001). Võidu teeb veelgi fantastilisemaks asjaolu, et teise päeva otsustavad kohutumised mängiti viiekesi, sest vigastusega langes välja Kaiu PK laenuks saadud Argo Niinemets. Kuna võistkonnas on 3 naist ja 3 meest, oli olukord eriti kriitiline ja medali võitmine tundus hetkeks mõnele võistlejale unistusena. Võistkond sai aga erilise süsti ja andis endast topelt (väga vaprad olid meie tüdrukud Sirje Zahkna, Erika Šefer ja Marianne Sepp). Arvan, et see saavutus ei olnud mitte vaid lõbus väljasõit, vaid tõsine sportlik kordaminek, mis väärinuks ehk juhtkonna tunnustustki.

Kergejõustiku sisehooaeg algas TV-10 olümpiastarti maakondliku etapiga 14.jaanuaril Raplas. Kavas olid sprindid, vanema rühma kaugus ja nooremate poiste kuulitõuge (saalis tõugati topispalli). Lihtsad alad meelitasid kohale üle 130 õpilase pea kõigest maakonna koolidest, seega oli ka konkurentsi tihedam eelnevatest aastatest. Individuaalselt läks väga hästi Siim Luigel, kes võitis vanemate poiste 30 m (4.17) ja oli kaugushüppes teine (5.26). Kuigi teised meie võistlejad esikolmikusse ei küündinud, võimaldas nende südikas esinemine (kohad esikuues) hõivata gümnaasiumide grupis esikoha.

19.jaanuaril võisteldi aga juba Tallinnas TV-10 olümpiastarti vabariiklikul I etapil. Väga hästi jooksis taas 60m Siim Luik, kes kaotas kolmanda koha vaid kahe sajandiksekundiga ja oli tubli ajaga (7.97) neljas. Sarja eesmärk on jõuda väikeste koolide (alla 250 õpilase) hulgas kevadeks nende 5 kooli hulka, kes pääsevad finaaletapile Kärklasse (mullu saadi sellega hakkama). Peale esimest etappi, kus kõik võistlejad esinesid ka vastavalt võimetele, suutis Järvakandi Gümnaasiumi võistkond (Siim Luik, Maanus Viet, Jürgen Stražev, Sabine Merts, Liis Loorents, Petra Koger, Rauno Roht, Silver Luhtoja, Sandra Šefer) saavutada väga tubli II positsiooni (grupis 13 kooli). Et esimesed seitse kooli tunduvad väga tasavägised, siis võistlus finaalkoha eest tuleb põnev.

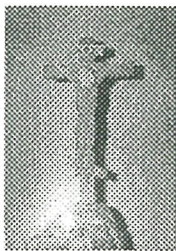
Jaanuaris peeti ka teisi vabariiklikke võistlusi. 18.jaanuaril toimunud spordiühing „Kalev“ lahtistel esivõistlustel jäi Keili Tuttil oma kuulitõuke rekordist puudu vaid sentimeeter, kuid tubli tulemus (11.69) andis A klassis II koha. B klassi poistest hüppas Siim Rostin kaugust (5.32) ja oli neljas.

Eesti talvistel esivõistlustel oli samuti edukas Keili Tutt, kes tüdrukute A klassi kuulitõukes saavutas märkimisväärse viienda koha tulemusega 11.28. Siim Rostin jooksis 60m tõkkeid (9.33), B klassis tõukas Siim Luik kuuli 11.18.

Margus Sepp

XPICTOC BOCKPECE! KRISTUS NOUSI KUOLLEISTA! KRISTUS ON ÜLES TÕUSNUD! TÕESTI ÜLES TÕUSNUD!

Nõnda tervitavad ristiinimesed üksteist **Kristuse** ülestõusmise ajal paljudes maades ja keeltes. See on kirikuaasta pühadest suurim, "pühade püha ja rõõmude rõõm". Eriti kogeme seda rõõmu

õigeusu teenistustel osaledes, kus on säilinud laulud ja palved ristikoguduse algusaegadest.

Millest või kellest selline rõõm? Eesti keeles öeldakse kristluse kohta tabavalt ristiusk ja kristlasi kutsutakse ristiinimesteks. **Kristuse** risti on meie usu tuum, "sest vaata risti läbi tuli rõõm kõige maailmale".

Risti läbi?! Enne ülestõusmispühi on kannatusnädal Suure Reedega, **Kristuse** ristilöömis- ja surmapäevaga. Neid teineteisest lahutada ei saa. Suure Reede tunnussalm, nimetatud ka Piibli kuldsalmiks ehk lühievanageeliumiks (s.t. rõõmusõnumiks) ütleb: "Nõnda on Jumal maailma armastanud, et Ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes Temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu." (Joh. 3:16).

See raske sõna *pat* ja selle kohutavad tagajärjed minu ja sinu elus ning teisalt Jumala Poja elu, ohverdatud minu eest, sinu eest ... Lisame siia ülestõusmispüha kuldsalmi, kus **Kristus** ütleb: "Ma olin surnud, ning ennäe, Ma elan igavesest ajast igavesti ning Minu käes on surma ja surmavalla võtmed" (Ilm. 1:18).

Vanas ristikoguduses ristiti usule ärganuid ja usus õpetatuid ülestõusmisõöl vee alla kastmisega, "ristimishauda" vajutamiseks, sest "me oleme siis **Kristuse** surmasse ristimise kaudu ühes Temaga maha maetud, et otsekui **Kristus** on surnuist üles äratatud Isa au läbi, nõnda meiega käiksime uues elus" (Rm 6:4). Seepärast laulamegi pühade ajal:

" Uut elu hakka elama ja patuhauast tõuse;
nüüd usuvõitlust alusta ja vaata taeva poole.

Sa otsi, mis on üleval ning ela ka siin taeva all
kui ristiinimene" (KLPR 111:2).

Jääb vaid soovida ja palvetada, et need kallid päevad meist kasutatud mööda ei läheks. Võtkem Vaiksel Nädalal ja **Kristuse** ülestõusmisajal kätte kaunite piltidega laste Piiblllood (lk. 390-436) ning vaadake ja lugegem koos kogu perega ajakohast sõnumit. Enamaks süvenemiseks annavad võimalusi evangeeliumid Piiblis (nt. Luuka 19. - 24. ptk).

" Ning otsi Teda hoolega ja palves kirjadest, siis leiad suure rõõmu ja Ta oma südamest" (KLPR 53:6).

Otsimis- ja leidmisrõõmu soovides *Kalju Kuk*

Alevikirikus on pühadeteenistused **Suurel Reedel**, 18. aprillil kell 16 ja **1. Ülestõusmispühal** 20. aprillil kell 16.

Vana kalendri järgi 1.Ülestõusmispüha vene- ja soomekeelne jumalateenistus on 27. aprillil kell 16. Võtke kaasa Virsikirjad.

OÜ LANDEKER ostab kasvavat metsa ja kinnistuid hinnaga kuni 90000 EEK/ha. Tasu kohe!
Tel 05179866, 05110415; Fax 06335576

Tupiku prügimägi on suletud!

Lugupeetud järvakandilased. Tupiku prügimägi on endiselt ja **jäädavalt suletud**. Seega on sinna prügi viimine **rangelt keelatud!**

Keelust üleastujaid trahvitakse.

Järvakandi Kommunaal

TULETÕRJES

Kevadine kulupõletamine on ohtlik

Kevadine aeg toob taas kaasa aia- ja koristustööd, mil üheks osaks on tihti ka prahi või halvemal juhul ka ku põletamine.

Siinkohal tahaks inimestele südamele panna, et õnnetus vältimiseks peab kindlasti **järgima tuleohutusnõudeid**. S. et tulease peab olema vähemalt 30 m kaugusel hoonetes asuma ohutul (mittesüttival) pinnasel, tule levik ärahoidmiseks ei tohi lõkke läheduses olla kulu, prahti ega muid kergestisüttivaid materjale. Lõkke juures peab kindlasti viibima inimene, kelle käsutuses oleksid k esmased kustutusvahendid (näit. ämber veega).

Vältimaks tuletegemisega kaasneva võivaid ekslik väljakutseid tuleks lõkketegemisest teatada ka tuletõrjes (tel 77301).

Kulu põletamine on rangelt keelatud!

Marko Mats

Täna usalduse eest!

Tahan Teid tänada usalduse eest, mida te osutasite mul nendel Riigikogu valimistel. Aitäh!

Mitmetel kohtumistel enne valimisi lubasin, et olen ala valmis tulema Teiega arutama riigis planeeritavat poliitika mis aga veelgi olulisem, kuulama Teie tähelepanekuid, mida oleks vaja muuta, mida hoida ja mida sootul prügikasti saata. Kinnitan seda valmisolekut ka nüüd pea valimisi. Võtke julgesti ühendust, kas minuga otse, või Riigikogu Publica liikmetega Järvakandis (eestvedaja Mart Järvik tel 05055052), kes aitavad selle kohtumise teoks teha.

Võimu ei võeta, võim usaldatakse. Teie usaldasite. Nüüd on meie kord näidata, kas me suudame ka seda usaldust kanda. Julgen teile kinnitada, et nende päevade jooksul, m. on möödunud valimistest, ei ole me asunud mitte puhkama ja valimistulemust nautima, vaid igapäevaselt töötanud selle nimel, et saavutada täielik valmisolek võimu võtmiseks ja hoidmiseks järgmise nelja aasta jooksul.

Peatsete kohtumisteni Järvakandis!

Sõbraliku käepigistusega
Taavi Veskimägi

Õnnitleme alevi eakamaid

juubilare

80
Ella Vaga 04.02.1923
70

Otto Salm 04.02.1933
Reet Tammeväli 05.02.1933
Maimu Aadomaa 11.02.1933
Gitta Vaino 17.02.1933
Ene Michelson 19.02.1933

Veebruaris jäädavalt lahkunud

Valeri Fesjuk 07.03.1941 – 05.02.2003